

[Finansministeren.]

fordi det har været muligt at mobilisere store arbejdskraftreserver og at øge produktiviteten meget væsentligt.

Det må være den centrale opgave for dansk økonomisk politik at sikre en fortsættelse af denne fremgang i de kommende år, så vidt de ydre økonomiske vilkår overhovedet gør det muligt. Afviklingen af importreguleringen er ganske vist skredet godt frem; men meget står endnu tilbage, og afviklingen af tolden er kun lige begyndt. Vi vil også i de kommende år stå over for en stor vækst i arbejdsstyrken, og de vanskeligheder, to af vore hovedeksport erhverv — landbrug og skibsfart — står over for, nødvendiggør en hurtig udvikling af en konkurrencedygtig industri — alt sammen opgaver, der vil løses langt lettere, hvis vi kan opretholde et godt tempo i den økonomiske fremgang.

Det bidrag, den økonomiske politik kan yde til løsningen af denne opgave, beror ganske overvejende på, om vi kan disponere på basis af en passende valutareserve og et nogenlunde stabilt pris- og omkostningsniveau.

Den opgave, der påhviler den økonomiske politik i den aktuelle situation, er således klar nok. Det er nemlig kort og godt at prøve at undgå, at vore sparsomme valutareserver forspildes, eller at omkostningsniveauet drives i vejret som følge af, at den indre efterspørgsel stiger i et hurtigere tempo end produktionen. I betragtning af den store betydning, det har at lette erhvervenes investeringer i den periode, hvor omstillingen til friere forhold i udenrigshandelen foregår, må denne regulering af den indre efterspørgsel i meget høj grad ske over finanspolitikken.

Undertiden møder man den opfattelse, at den hovedlinje i den økonomiske politik, jeg her har skitseret, måske nok er rigtig, men at det dog ikke kan være afgørende, om skatterne er et par hundrede millioner kroner højere eller lavere. Jeg vil dertil svare, at vi — i erkendelse af den store værdi, der knytter sig til en almindelig ekspansion — allerede har taget en vis risiko i den økonomiske politik; vi ser da også mange vidnesbyrd om, at efterspørgslen i hvert fald ikke er for lav. Et par hundrede millioner kroner mere eller mindre er ikke

meget i forhold til vor samlede produktion eller i forhold til vort samlede forbrug, men det er et ganske stort tal sammenlignet med vore valutareserver, og der skal kun en lille overefterspørgsel til for at skabe mangel på arbejdskraft på arbejdsmarkedet.

At gå længere endnu ville have været uforvarligt. Jeg kan her nævne, at det også er den vurdering, OEEC og Den internationale Valutafond anlagde, da de i sommer gennemdrøftede den økonomiske situation i Danmark.

Hvad den almindelige linje i den finansielle politik, som jeg her har redegjort for, mere konkret betyder i relation til skattepolitikken og udgiftsbevillingerne i det kommende finansår, beror da dels på de forskydninger, vi kan vente på statsbudgettet, dels på den almindelige udvikling i den økonomiske situation.

Jeg skal her først omtale de ændringer i budgetstillingen, vi kan vente i det kommende år, altså det nu fremsatte finanslovsforslag. Indledningsvis vil jeg her understrege, at vi ved budgetlægningen står overfor to væsensforskellige typer af bevillinger: på den ene side de budgetposter, hvis størrelse — med den foreliggende lovgivning — ganske overvejende er bestemt af den økonomiske udvikling; på den anden side de poster, der stort set er fastlagt gennem den bestående lovgivning, eller hvis udvikling kan forudses på grundlag af foreslåede eller påtænkte lovændringer, bevillingsandragender m. v. Ser man bort fra forskellige mindre bevillinger, der er uvæsentlige for helhedsbilledet, bliver denne sontring i praksis en deling mellem indtægterne ved forbrugsbeskatningen på den ene side og alle de øvrige indtægts- og udgiftsposter på den anden.

Det er naturligt, at man i første omgang samler sin opmærksomhed om de sidstnævnte. Der knytter sig ganske vist også mange usikkerhedsmomenter til bedømmelsen af disse — jeg kan f. eks. nævne reserven til imødegåelsen af tillægsbevillinger og provenuet af indkomstskatten, som selv ved uændret lovgivning kun kan anslås på grundlag af et nødvendigvis ret løst skøn over de skattepligtige indtægter i 1960. Alligevel bevæger man sig her på nogenlunde sikker grund, og der er ved budgetlægningen søgt tilvejebragt et så sikkert